

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κρίση συνόρων, ηθικός πανικός, μετανάστευση, σεξουαλικότητα, οργανωμένο έγκλημα, πορνεία, ανθρώπινα δικαιώματα, βία κατά των γυναικών, θηλυκοποίηση της φτώχειας, έμφυλος καταμερισμός της διεθνούς αγοράς εργασίας, άνισες διεθνείς οικονομικές σχέσεις είναι κάποιες από τις έννοιες που διαπλέκονται στην προσέγγιση του φαινομένου του trafficking, που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας μελέτης.

Η συγγραφέας επιχειρεί να αναδείξει τη συνθετότητα του φαινομένου τοποθετώντας το καταρχήν στα συμφραζόμενα του παγκοσμιοποιημένου τοπίου και της κίνησης των πληθυσμών. Η σύνδεση του trafficking με τη μετανάστευση και την ταυτόχρονη προσπάθεια των εθνικών κρατών να ελέγξουν τα σύνορά τους και να επιβεβαιώσουν την κυριαρχία τους αποτελεί κομβικό σημείο της προσέγγισης. Η έμφυλη ανισότητα, η ρύθμιση της σεξουαλικότητας και η οικονομική και κοινωνική εξαθλίωση ευρύτερων γεωγραφικών περιοχών του πλανήτη αναδύονται ως καταστατικές παράμετροι της διακίνησης γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εργασία.

Στη μελέτη αυτή –που αποτελεί τμήμα του έργου «Δίκτυο για την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού των γυναικών», το οποίο ανατέθηκε στο Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής του ΕΚΚΕ, στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL– όροι και ορισμοί αναλύονται προκειμένου να αποδομηθούν στερεοτυπικές αναγνώσεις της πορνείας, της σεξουαλικότητας και της γυναικείας κινητικότητας ως απειλών της εθνικής ασφάλειας. Έτσι, όροι όπως «θύμα», «εξαπάτηση», «πορνεία» και «δουλεμπόριο», για να αναφέρουμε λίγους, ερμηνεύονται ως πράξεις που υπονομεύουν και εμποδίζουν τα σχέδια των μεταναστριών, καθιστώντας τα υποκείμενα ακόμα πιο περιθωριακά, ευάλωτα και αόρατα. Η διπολική αναπαράσταση της μετανάστευσης στο άξονα «θύμα» – «εγκληματίας» καταδεικνύει, σύμφωνα με τη συγγραφέα, την ιδεολογική τοποθέτηση της κρατικής εξουσίας απέναντι στη μετανάστευση. Ο ηθικός πανικός που ενορχηστρώνεται γύρω και μέσα από το trafficking αναδεικνύει την ιστορική συνέχεια της προσπά-

θειας ελέγχου των γυναικών και την κοινωνική αγωνία απέναντι στην αλλαγή.

Όσον αφορά στην ελληνική πραγματικότητα, η μελέτη επισημαίνει την κυριαρχία της αστυνομικο-κεντρικής προσέγγισης και διαχείρισης του trafficking και προτείνει μια σειρά από ερωτήματα-οδηγούς για την ευαισθητοποίηση της κοινωνικής πολιτικής απέναντι στις μετανάστριες.

*Καθηγητής Ιωάννης Σακέλλης
Διευθυντής του Ινστιτούτου Κοινωνικής Πολιτικής
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών*